

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 523/2012-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť B. B., t. č. vo výkone väzby, zastúpeného advokátom Mgr. J. G., D., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2 T/90/2011 z 25. novembra 2011 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 Tos/108/2011 z 13. decembra 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. februára 2012 doručená sťažnosť B. B., t. č. vo výkone väzby (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. J. G., D., ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T/90/2011 z 25. novembra 2011 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tos/108/2011 z 13. decembra 2011.

Z obsahu sťažnosti, z príloh k nej pripojených a zo zistení ústavného súdu ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

Sťažovateľ je v súčasnosti trestne stíhaný pre podozrenie zo spáchania pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. c) a písm. d) a § 172 ods. 2 písm. c) a písm. e) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona.

Na základe uznesenia okresného súdu sp. zn. 0 Tp/75/2010 z 28. júna 2010 bol sťažovateľ spolu s ďalšími obvinenými osobami podľa § 72 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) a z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby s tým, že jeho väzba sa začala 25. júna 2010 o 7.30 hod.

Na základe uznesenia prokurátora Okresnej prokuratúry T. č. k. 1 Pv 382/10-144 zo 17. decembra 2010 a následným príkazom prokurátora č. k. 1 Pv 382/10-145 zo 17. decembra 2010 bol sťažovateľ prepustený z väzby z dôvodu, že 17. decembra 2010 nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený vo výmere 12 mesiacov a ktorý mu bol nariadený trestným rozkazom okresného súdu sp. zn. 8 T/130/2010 z 29. októbra 2010.

Na základe uznesenia okresného súdu sp. zn. 2 T/90/2011 z 25. novembra 2011 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) bol sťažovateľ podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku s použitím § 71 ods. 2 písm. d) Trestného poriadku a z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku opätovne vzatý do väzby. Začiatok výkonu väzby bol uznesením okresného súdu nariadený na 16. december 2011, okamihom prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody v trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn.

8 T/130/2010. Okresný súd zároveň zamietol návrh sťažovateľa na nahradenie väzby písomným sľubom a písomný sľub sťažovateľa neprijal.

Okresný súd následne, dôvodiac postupom podľa § 174 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 180 Trestného poriadku, uznesením sp. zn. 2 T/90/2011 z 28. novembra 2011 (ďalej len „opravné uznesenie okresného súdu“) opravil výrok uznesenia okresného súdu v rozsahu týkajúcom sa začiatku trvania väzby, a to tak, že okamih začatia výkonu väzby nariadil na 17. december 2011 o 7.30 h, okamihom prepustenia sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody v trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 8 T/130/2010.

Proti uzneseniu okresného súdu v spojení s opravným uznesením okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorou namietal všetky výroky uznesenia okresného súdu. Podstata argumentácie sťažovateľa spočívala v námietkach, že u sťažovateľa neexistuje žiadna obava z páchania trestnej činnosti, pretože žiadne drogy neužíval, nepredával a ani ich žiadnym spôsobom neprechovával. Sťažovateľ uviedol, že v danom prípade chýbajú konkrétne skutočnosti odôvodňujúce dôvody preventívnej väzby, pretože sťažovateľ sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a z povahy tohto obmedzenia jeho osobnej slobody podľa neho vyplýva, že nemôže byť ani teoreticky naplnený dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Sťažovateľ ďalej namietal, že okresný súd ho vzal do väzby až od momentu jeho prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, teda ide o rozhodnutie do budúcnosti, ktorého predpoklady sú len v rovine dohadov a prezumpcií, ktoré podľa jeho názoru nemajú žiadne opodstatnenie a sú podľa neho z hľadiska takého závažného zásahu do jeho osobnej slobody neprípustné. Na podklade uvedených dôvodov sa domáhal zrušenia napadnutého uznesenia.

Krajský súd prerokoval sťažnosť, ktorú sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu a opravnému uzneseniu okresného súdu. Krajský súd na základe podanej sťažnosti uznesením sp. zn. 3 Tos/108/2011 z 13. decembra 2011 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“ alebo „namietané rozhodnutie“) rozhodol podľa § 194 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Trestného poriadku tak, že uznesenie okresného súdu zrušil vo výroku o určení začiatku trvania väzby sťažovateľa s tým, že začiatok trvania väzby sťažovateľa určil na

17. december 2011 o 7.30 h, okamihom jeho prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol u sťažovateľa nariadený na základe trestného rozkazu okresného súdu sp. zn. 8 T/130/2010 z 29. októbra 2010. Krajský súd namietané rozhodnutie odôvodnil tým, že v posudzovanej veci nešlo o chybu v písaní v písomnom vyhotovení uznesenia okresného súdu, ale o vecnú chybu, ku ktorej došlo vo výroku vyhláseného uznesenia okresného súdu a ktorú možno napraviť len v konaní o opravnom prostriedku nadriadeným súdom, a nie postupom podľa § 174 ods. 1 Trestného poriadku.

Následne sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu a uzneseniu krajského súdu sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorú odôvodnil takto: „ako som poukazoval i na neverejnom zasadnutí dňa 25. 11. 2011 a v podstate som to uviedol aj v svojej sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby, nesúhlasil som s tým, aby som bol vzatý do väzby, nakoľko mám dve maloleté deti, ktoré som dlho nevidel a chcel som sa oženiť. V žiadnom prípade som nemal v úmysle vyhýbať sa trestnému stíhaniu, a to hlavne z toho dôvodu, že sa necítim byť vinný zo skutku, ktorý je mi v tomto konaní kladený za vinu, čo potvrdzujú i výsluchy spoluobvinených v tejto trestnej veci, ktorí vylučujú moju účasť na trestnej činnosti. I napriek tejto skutočnosti prokurátor na tomto zasadnutí prejedikoval moju vinu, keď uviedol, že výpovede spoluobvinených, ktorí ma neusvedčujú z trestnej činnosti považuje za účelové a nevieryhodné, pričom rozhodnutie o prípadnej vine je vecou súdu a nie prokurátora.

Už v samotnej sťažnosti proti uzneseniu o opätovnom vzatí do väzby som poukázal na to, že podľa § 71/2 pís. d) Tr. poriadku, ak bol obvinený prepustený z väzby, môže byť v tej istej veci vzatý do väzby, len ak bol prepustený z väzby preto, že nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody a sú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú niektorý z dôvodov väzby podľa odseku 1.

Som toho názoru, že dôvody väzby tak, ako boli uvedené v uznesení o vzatí do väzby v danom čase neexistovali. Ja som bol v čase, kedy bolo rozhodované o mojej väzbe vo výkone trestu odňatia slobody za inú trestnú činnosť, bol som teda jeden rok obmedzený na svojej osobnej slobode, a dôvody väzby nemohli v žiadnom prípade vzniknúť a teda ani existovať v čase rozhodovania o obmedzení mojej osobnej slobody.

V uznesení absentuje akékoľvek podrobné zdôvodnenie konkrétnych skutočností, ktoré by odôvodňovali moje vzatie do väzby. Uznesenie je vyložene formálne, obmedzuje sa na konštatáciu všeobecných skutočností a citovanie ustanovení Trestného poriadku na väzbu sa vzťahujúcich. Obavy z pokračovania v trestnej činnosti nemajú oporu v aktuálne zistenom skutkovom stave - všetci spoluobvinení, s ktorými som v súčasnej dobe trestne stíhaný, sú vo väzbe prípadne vo výkone trestu odňatia slobody, ja som nikdy nebol stíhaný za drogovú trestnú činnosť a doposiaľ vykonané dokazovanie na hlavnom pojednávaní ma z trestnej činnosti žiadnym spôsobom neusvedčuje.

Súd ma zobral do väzby rozhodnutím do budúcnosti - teda dňom, kedy mi skončil výkon trestu odňatia slobody, čo je v príkrom rozpore s Trestným poriadkom, podľa ktorého dôvody väzby musia existovať v čase, kedy sa o väzbe rozhoduje.

Z uvedeného je zrejmé, že dôvod uvalenia väzby na moju osobu nie je založený na existujúcom zákonnom dôvode väzby a akceptovateľnom titule väzby. ...

Uznesením sp. zn. 3 Tos 108/2011-1750 z 13. 12. 2011 Krajský súd v Trenčíne opravil výrok uznesenia iba v časti o stanovení začiatku väzby, pričom spôsob rozhodnutia okresného súdu potvrdil. “

Sťažovateľ na základe uvedenej argumentácie namieta, že uznesením okresného súdu a uznesením krajského súdu bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, a domáha sa, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Trenčín uznesením 2T 90/2011 zo dňa 25. 11. 2011 a Krajský súd v Trenčíne uznesením 3Tos 108/2011-1750 zo dňa 13. 12. 2011 opätovným vzatím sťažovateľa do väzby podľa § 72/2 Tr. poriadku s použitím § 71/2 pís. d) Tr. poriadku z dôvodu podľa § 71/1 pís. c) Tr. poriadku okamihom jeho prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý začína dňa 17. 12. 2011 porušili právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T 90/2011 z 25. 11. 2011 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 Tos 108/2011-1750 z 13. 12. 2011 sa zrušuje.

Okresnému súdu Trenčín sa prikazuje sťažovateľa ihneď prepustiť na slobodu.

Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 2.000,- EUR (slovom dvetisíc euro), ktoré v časti 1.000,- EUR je Okresný súd Trenčín povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu a v časti 1.000,- EUR Krajský súd v Trenčíne je povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Okresný súd Trenčín je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastupovania vo výške 323,50 EUR pozostávajúce z dvoch úkonov vo výške 254,32 EUR, 2x réžia á 7,63 EUR a 20% DPH z hodnoty úkonov a réžie vo výške 53,92 EUR k rukám advokáta Mgr. J. G. do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 20 ods. 1 druhej vety zákona o ústavnom súde návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia vo veci samej sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením okresného súdu

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti preskúmal časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením okresného súdu.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne a právomoc ústavného súdu len subsidiárne „... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.“.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri posudzovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Podľa § 72 ods. 1 písm. a) pred bodkočiarkou Trestného poriadku rozhodnutím o väzbe sa rozumie rozhodnutie o vzatí alebo nevzatí obvineného do väzby.

Podľa § 83 ods. 1 Trestného poriadku proti rozhodnutiu o väzbe je prípustná sťažnosť. Sťažnosť nie je prípustná, ak o väzbe rozhoduje odvolací súd alebo dovolací súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 185 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

Podľa § 185 ods. 2 druhej vety Trestného poriadku uznesenia súdu alebo prokurátora možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ mal v systéme všeobecného súdnictva právo podať proti uzneseniu okresného súdu účinný opravný prostriedok (sťažnosť) na dosiahnutie nápravy ním namietaného porušenia práv (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Využitie tejto zákonnej možnosti účinnej ochrany označených základných práv vylučuje prijatie sťažnosti ústavným súdom, ktorý môže uplatniť svoju právomoc iba vtedy, ak sťažovateľ nemal inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením krajského súdu

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti preskúmal tú časť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením krajského súdu.

V spojitosti s namietaným porušením základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením krajského súdu sťažovateľ odôvodnil sťažnosť takto: *„uznesením sp. zn. 3Tos 108/2011-1750 z 13. 12. 2011 Krajský súd v Trenčíne opravil výrok uznesenia iba v časti o stanovení začiatku väzby, pričom spôsob rozhodnutia okresného súdu potvrdil“*.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd uvádza, že sťažovateľ, zastúpený advokátom, neodôvodnil, v čom má konkrétne podľa jeho názoru spočívať namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením krajského súdu. Sťažovateľ namiesto vecnej ústavnoprávne relevantnej argumentácie iba popísal spôsob, akým krajský súd v namietanom rozhodnutí rozhodol. Argumentácia sťažovateľa uvedená v sťažnosti sa

vzťahuje iba na uznesenie okresného súdu a vo svojej podstate ide o totožné námietky, aké sťažovateľ uviedol už v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu.

Ústavný súd poukazujúc na zastúpenie sťažovateľa kvalifikovaným právnym zástupcom uvádza, že účelom kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľa zástupcom z radov advokátov je zabezpečiť poskytnutie kvalifikovanej právnej pomoci v konaní pred ústavným súdom, tak ako to vyplýva z § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Napriek uvedenému ústavný súd, vychádzajúc z materiálneho prístupu k ochrane základných práv a slobôd, preskúmal z ústavnoprávneho hľadiska sťažovateľom namietané uznesenie krajského súdu.

Krajský súd v relevantnej časti odôvodnil namietané rozhodnutie takto: *„Existencia dôvodného podozrenia, že obžalovaný B. B. skutky, pre ktoré bolo proti nemu vznesené obvinenie a bola na neho podaná obžaloba, spáchal a že tieto vykazujú znaky stíhaného pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák., sa doteraz vo veci vykonanými dôkazmi nevyklúčila, naďalej ja daná a založená na dôkladnom zhodnotení vo veci doteraz vykonaných dôkazov tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní, svedčiacich pritom nielen v prospech obžalovaného ako sa ten mylne domnieva, ale aj v jeho neprospech. Z týchto dôkazov predovšetkým čiastočne priznávajúca výpoveď obžalovaného B. B. pred sudcom pre prípravné konanie pri rozhodovaní o jeho vzatí do väzby o nákupe a predaji drog - čl. 144, usvedčujúce výpovede spoluobžalovaných I. K., B. K., E. G. a P. G. z prípravného konania, svedecké výpovede predovšetkým T. Z., D. V., listinné dôkazy a z nich najmä zistenia vyplývajúce zo zápisníc o vykonaných domových prehliadkach, zo znaleckých posudkov Kriminelistického a expertízneho ústavu Policajného zboru B. vo vzťahu k druhu, množstvu a koncentrácii účinnej látky v zaistených omamných a psychotropných látkach, ako aj*

zistenia vyplývajúce z vyhotovených prepisov záznamov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke medzi obžalovanými navzájom i medzi obžalovanými a svedkami a potvrdzujúce skutočnosti týkajúce sa nákupu drog i prípravy jednotlivých dávok za účelom ich predaja konečným užívateľom, aj v tomto štádiu trestného stíhania v konaní pred súdom po podaní obžaloby v rovine závažného podozrenia a zároveň rozumnej istoty svedčia naďalej nielen pre záver o dôvodnosti podozrenia, že obžalovaný skutky, pre ktoré bolo proti nemu vznesené obvinenie a bola na neho podaná obžaloba, spáchal a že tieto vykazujú znaky stíhaného pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu, ale aj pre záver, že povaha stíhaného trestného činu a spôsob, akým mal byť spáchaný (mal páchať drogovú trestnú činnosť spolu s viacerými osobami a vo väčšom rozsahu neoprávnenou kúpou, prechovávaním a následným predajom psychotropných látok - heroínu, ktorým si mal zabezpečovať finančné prostriedky na svoje živobytie v čase, keď obžalovaný bol aj podľa vlastného priznania približne jeden a pol roka nezamestnaný), spolu s okolnosťami negatívne charakterizujúcimi osobu obžalovaného a jeho správanie, pritom svedčiacimi o sklonoch obžalovaného k páchaniu úmyselnej trestnej činnosti (pred vzatím do väzby bol nielen nezamestnaný a bez preukázateľných legálnych príjmov, ale bol už aj súdne trestaný, pričom z predchádzajúceho výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu za úmyselne trestné činy násilnej povahy, bol podmienene prepustený 15. decembra 2006 a bola mu určená skúšobná doba do 15. decembra 2009, teda teraz prejednávaný pokračovací obzvlášť závažný zločin mal začať páchať približne tri a pol mesiaca potom, ako mu uplynula skúšobná doba po podmienene prepustení z výkonu trestu odňatia slobody), tvoria naďalej konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu, že obžalovaný v prípade prepustenia na slobodu po výkone trestu odňatia slobody by pokračoval v trestnej činnosti. Od predchádzajúcich už citovaných rozhodnutí o väzbe obžalovaného z hľadiska uvedených záverov nenastala pritom žiadna zmena v podstatných okolnostiach zakladajúcich dôvody tzv. preventívnej väzby obžalovaného a za súčasného stavu vykonávania dôkazov ani krajský súd nezistil žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zánik dôvodu preventívnej väzby obžalovaného B. B. podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Dostatočne je preto odôvodnený záver o tom, že väzba obžalovaného v tomto štádiu trestného konania je stále adekvátnym a nevyhnutným zabezpečovacím opatrením a že vzhľadom na povahu prejednávaného prípadu, ako aj na osobu obžalovaného nemožno

písomný sľub obžalovaného považovať za dostatočné opatrenie na nahradenie jeho väzby a nemožno ho prijať. Obžalovaný B. B. je osobou nezamestnanou, bez preukázateľných legálnych príjmov a so sklonom k páchaniu trestných činov, za ktoré už bol opakovane odsúdený, pričom predchádzajúce tresty zrejme nesplnili svoj účel, keďže je znovu trestne stíhaný, navyše pre pokračovací obzvlášť závažný zločin, preto z tohto pohľadu je potom písomný sľub obžalovaného nevierohodný a na nahradenie jeho väzby logicky nedostatočný.

Za tohto stavu veci okresný súd postupoval v súlade so stavom veci a zákonným ustanovením § 71 ods. 2 písm. d/ Tr. por., keď vzal obžalovaného B. B. do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por... a keď podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. považoval písomný sľub obžalovaného vzhľadom na jeho osobu i povahu prejednávaného prípadu za nedostatočné opatrenie a keď ho neprijal. Uvedené výroky napadnutého uznesenia sú vecne správne, preto krajský súd vzhľadom na vyššie uvedené dôvody nepovažoval sťažnostné námietky obžalovaného vo vzťahu k týmto výrokom za dôvodné a neakceptoval ich.“

Z citovaného odôvodnenia uznesenia krajského súdu je zrejmé, že krajský súd, vychádzajúc z dovtedy zisteného skutkového stavu, vyhodnotil dôvodnosť vzatia sťažovateľa do väzby zo strany okresného súdu a poukázal aj na konkrétne skutkové okolnosti pretrvávania väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Článok 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom verejnej moci, pričom v prípade, ak zistí v tejto súvislosti závažné porušenie zákonnosti, ide v zásade aj o porušenie ústavnosti (m. m. III. ÚS 48/00). Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavou zaručenej osobnej slobody (m. m. II. ÚS 55/98). Ústavný súd konštatuje, že z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu o väzbe. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by vo svojej podstate mali dať ratio decidendi (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S týmto

východiskom úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť o väzbe na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 13/00, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00).

Vychádzajúc z uznesenia krajského súdu vo vzťahu k sťažovateľovi existovalo dôvodné podozrenie zo spáchania obzvlášť závažnej trestnej činnosti, ktoré všeobecné súdy mali preukázané výpoveďou sťažovateľa, výpoveďami spoluobvinených uskutočnenými počas prípravného konania, výpoveďami svedkov a z listinných dôkazných prameňov.

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že na právne hodnotenie a zmenu právnych názorov všeobecných súdov utváraných pri ich zákonných postupoch nie je zásadne oprávnený. Ústavný súd je oprávnený aj povinný posúdiť prípadnú neústavnosť konania alebo rozhodovania všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi nedošlo k porušeniu ústavnoprávnych princípov (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Takto vymedzená právomoc ústavného súdu však nemá za následok vznik oprávnenia a povinnosti prehodnocovať právne názory

všeobecných súdov, ku ktorým tieto súdy dospeli na základe výkladu a aplikácie zákonov (podobne napr. aj I. ÚS 21/98, II. ÚS 41/01, IV. ÚS 114/2011). Ústavný súd po preskúmaní uznesenia krajského súdu je toho názoru, že existenciu zákonných dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku všeobecné súdy riadne odôvodnili, dôvody väzby náležite individualizovali a ich zistenia, argumenty a závery neodporujú zásadám právnej a formálnej logiky a nevykazujú ani znaky zjavnej jednostrannosti alebo svojvôle.

Podľa názoru ústavného súdu uznesenie krajského súdu z hľadiska svojho odôvodnenia korešponduje aj judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej právo na spravodlivý proces (vrátane konania o obmedzení osobnej slobody) zahŕňa aj právo na primerané odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd poukazuje na závery svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím, postupom alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody namietaným rozhodnutím, postupom orgánom štátu, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, III. ÚS 138/02, IV. ÚS 1/2012). Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenejšej pochybnosti javí ako neopodstatnený.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným uznesením krajského súdu na jednej strane a sťažovateľom označenými základnými právami (čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy) na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by naznačovala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Pokiaľ by ústavný súd vychádzal z preferencie materiálneho chápania ústavnosti, mohol by, keďže predmetná sťažnosť v tejto časti neobsahuje žiadne odôvodnenie, t. j. nespĺňa ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, odmietnuť sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

K námietke sťažovateľa, že okresný súd zobral sťažovateľa do väzby „*rozhodnutím do budúcnosti*“ (dňom, keď mu skončil výkon trestu odňatia slobody), čo je podľa jeho názoru „*v rozpore s Trestným poriadkom, podľa ktorého dôvody väzby musia existovať v čase, kedy sa o väzbe rozhoduje*“ (okresný súd rozhodol takto uznesením sp. zn. 2 T 90/2011 z 25. novembra 2011 v spojení s uznesením sp. zn. 2 T 90/2011 z 28. novembra 2011), ústavný súd uvádza, že krajský súd svojím uznesením sp. zn. 3 Tos/108/2011 z 13. decembra 2011 napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil vo výroku o určení začiatku väzby sťažovateľa a určil, že jeho väzba sa začína 17. decembra 2011 o 7.30 h, t. j. okamihom jeho prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, čím napravil chybu okresného súdu.

Krajský súd toto svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

„Okresný súd však pochybil, pokiaľ stanovil začiatok väzby u obžalovaného dňom 16. decembra 2011 o 07.30 hod., hoci obžalovaný uvedený trest odňatia slobody vykoná (ukončí) dňa 17. 12. 2011 o 07.30 hod., t. j. deň 17. 12. 2011 o 07.30 hod. je okamihom prepustenia obžalovaného z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol u neho nariadený na základe trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín zo dňa 29. 10. 2010, sp. zn. 8T/130/2010, právoplatného dňa 16. 12. 2010. Pri správnom postupe mal preto stanoviť začiatok väzby obžalovaného dňom 17. 12. 2011 o 07.30 hod. Navyše pochybil, keď následne osobitným uznesením zo dňa 28. 11. 2011, sp. zn. 2T/90/2011 podľa § 174 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 180 Tr. por. opravil výrok pod bodom I. prvopisu uznesenia Okresného súdu Trenčín zo dňa 25. 11. 2011, č. k. 2T/90/2011-1722 a jeho rovnopisov týkajúci sa začiatku väzby obžalovaného tak, že väzba obžalovaného B. B. sa začína okamihom jeho prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol nariadený v

trestnej veci Okresného súdu Trenčín pod sp. zn. 8T/130/2010 a to dňa 17. 12. 2011 o 07.30 hod. V posudzovanej veci totiž nešlo o písársku chybu len v písomnom vyhotovení uznesenia a v jeho rovnopisoch nesúladnú s obsahom vyhláseného uznesenia, ale o vecnú chybu, ku ktorej došlo vo výroku vyhláseného uznesenia a ktorú možno napraviť len v konaní o opravnom prostriedku nadriadeným súdom, avšak nie postupom podľa § 174 ods. 1 Tr. por. osobitným uznesením o úprave. Sťažnostná námietka obžalovaného v uvedenom smere bola dôvodná a krajský súd ju preto akceptoval.

Krajský súd vzhľadom na uvedené dôvody a na základe sťažnosti obžalovaného B. B. zrušil podľa § 194 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie len vo výroku o stanovení začiatku väzby obžalovaného a pochybenie okresného súdu sám napravil spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia.“

Ústavný súd s poukazom na uvedené konštatuje, že krajský súd tým, že napravil chybu okresného súdu, čo sa týka opätovného vzatia sťažovateľa do väzby po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, nemohol podľa názoru ústavného súdu porušiť sťažovateľom označené práva napadnutým uznesením. Ústavný súd preto aj túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa (návrhu na zrušenie uznesenia okresného súdu, zrušenie uznesenia krajského súdu, primeraného finančného zadosťučinenia a priznania náhrady trov právneho zastúpenia), ktoré sa vecne viažu na vyslovenie porušenia sťažovateľom označených základných práv, stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. októbra 2012